ระบบการรู้จำภาพอักษรเบรลล์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ Thai-English Braille Recognition System

รายงานฉบับสมบูรณ์ เสนอต่อ

สูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ได้รับทุนอุดหนุนโครงการวิจัย พัฒนาและวิศวกรรม โครงการการแข่งขันพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 10 ประจำปีงบประมาณ 2550

โดย

นายณัฐพล ลิ้มวรรณดี นายสุรัตน์ สุทธิ์ประเสริฐพร

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน อาจารย์โอภาส วงษ์ทวีทรัพย์

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณบิคา มารคา และสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่คอยห่วงใย คูเอาใจใส่ และเป็น กำลังใจเรื่อยมา รวมถึงเพื่อนๆ ทุกคนในคณะวิทยาศาสตร์ที่คอยให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะเพื่อนๆ ใน สาขาวิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่คอยให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือในทุกๆ เรื่อง

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์ที่ได้ให้โอกาสพวกผมได้เข้ามาพบประสบการณ์ชีวิตที่ดีๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้พบเพื่อนที่ดี และอาจารย์ที่ดูแลเอาใจใส่ลูกศิษย์ รวมถึงศูนย์วิจัยและ พัฒนาระบบสารสนเทศอันชาญฉลาด (Intelligent Information Systems Development and Research Laboratory Centre) ของทางคณะวิทยาศาสตร์ที่เอื้อเฟื้อสถานที่ในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ อีกทั้งต้อง ขอขอบคุณศูนย์เทคโนโลยีอีเล็กโทรนิกส์และคอมพิวเตอร์ (NETECH) ที่จัดให้มีโครงการการแข่งขันพัฒนา โปรแกรมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทยขึ้นมา และให้ทุนในการจัดทำโครงงานระบบรู้จำภาพอักษรเบรลล์ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษนี้ทำให้กระผมมีกำลังใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น ถ้าไม่มีทุกๆ ท่านที่กล่าวมา ปริญญานิพนธ์นี้คงไม่เกิดขึ้น และไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้

ณัฐพล ลิ้มวรรณดี สุรัตน์ สุทธิ์ประเสริฐพร

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันมีผู้พิการทางสายตาจำนวนมากได้รับการส่งเสริมให้มีการศึกษามากขึ้น และผู้พิการ เหล่านี้ก็แสดงสักยภาพของตนเองออกมาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนนิยาย บทกลอน บทความ หรือ แม้กระทั่งเอกสารทางวิชาการ ดังนั้นทางผู้จัดทำจึงได้มีการออกแบบ และพัฒนาระบบสำหรับการถอดความ อักษรภาพเบรลล์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษทั้งระดับ 1 และระดับ 2 ให้เป็นอักษรภาษาไทยหรือ ภาษาอังกฤษที่ผู้คนทั่วไปอ่านได้โดยง่าย เนื่องจากผู้พิการทางสายตาใช้เอกสารอักษรเบรลล์เป็นเครื่องมือใน การสื่อสาร ทำให้ความคิดของผู้พิการถูกปิดกั้นด้วยข้อจำกัดของภาษา ซึ่งระบบนี้จะเป็นการเปิดโอกาส ให้กับผู้พิการได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ แสดงความคิดเห็น หรือแม้กระทั่งอธิบายข้อมูลต่างๆ ได้อย่างอิสระมากยิ่งขึ้นและไม่ต้องกังวลกับปัญหาด้านการสื่อสารอีกต่อไป อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้กับผู้ที่มี สายตาปกติทั่วไปได้ทราบถึงความคิดของผู้พิการเหล่านั้นอีกด้วย

Abstract

Nowadays many blinds have been educated, therefore they can show their capability in many fields such as writing stories, poem, articles, even academic reports and papers. Due to the difference alphabets that is used in writing, it is the limitation that blinds can not show their capability to the general public. So, our team has designed and develop. The Thai-English Braille Recognition System which is used to translate from 1 and 2 level of either Thai and English braille to general alphabets. This system will help blinds to express their idea or opinion for general public to acknowledge.

บทน้ำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การรู้จำอักขระด้วยแสง (Optical Character Recognition) เป็นงานประยุกต์ทางด้านปัญญาประดิษฐ์ ที่ได้รับความสนใจ และพัฒนามายาวนานกว่า 70 ปีแล้ว ตัวอย่างการรู้จำอักขระด้วยแสงอย่างหนึ่งก็คือ การ รู้จำรูปภาพตัวอักษร ที่ใช้เทคนิคการรู้จำรูปแบบ (Pattern Recognition) ซึ่งเป็นเทคนิคหนึ่งที่ทำให้ คอมพิวเตอร์สามารถระบุรูปแบบตัวอักษรได้อย่างถูกต้อง เช่น คอมพิวเตอร์สามารถที่จะบอกได้ว่า ภาพนั้น คือภาพอะไร ตัวอักษรบนภาพนั้นเป็นตัวอักษรอะไร เป็นต้น

นักวิจัยส่วนมากจึงให้ความสนใจในงานค้านการรู้จำตัวอักษร เพราะเนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้อง กับเอกสารที่มีอยู่เป็นปริมาณมาก การจะเก็บข้อมูลเหล่านี้ให้อยู่ในรูปแฟ้มข้อความ (Text File) ไว้ในระบบ คอมพิวเตอร์นั้น จะต้องใช้บุคลากรจำนวนมากในการพิมพ์ข้อมูลบนเอกสารลงไปในแฟ้มข้อความ ซึ่งทำให้ เสียเวลา บุคลากร และสิ้นเปลืองทรัพยากรเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงมีการสร้าง และพัฒนาระบบการรู้จำภาพ ตัวอักษรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้มีความรวดเร็ว และมีความถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยัง เป็นการลดการใช้ทรัพยากรอีกด้วย

ในยุคปัจจุบันมีผู้พิการทางสายตาจำนวนมากได้รับการส่งเสริมให้มีการศึกษามากขึ้น โดยทาง รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับคนพิการทางสายตาได้ แสดงศักยภาพของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ ซึ่งผู้พิการเหล่านี้ก็แสดงความสามารถออกมาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นการเขียนนิยาย บทกลอน บทความ หรือแม้กระทั่งเอกสารทางวิชาการซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อผู้ ที่สนใจทั้งสิ้น ซึ่งอักษรเบรลล์ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้พิการทางสายตาได้ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับคนปกติ ทั่วไป ดังนั้นจึงเป็นข้อจำกัดของอักษรเบรลล์ ที่มีแต่ผู้พิการทางสายตาและผู้ที่สนใจศึกษาเท่านั้น ที่จะ สามารถถอดความอักษรเบรลล์ได้ จึงเป็นอุปสรรคสำหรับบุคคลทั่วไปที่ต้องการที่จะรับทราบข้อมูลใน เอกสารอักษรเบรลล์เหล่านั้น

จากปัญหาข้างต้นทำให้ทางคณะผู้จัดทำได้มีแนวคิดที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการพัฒนา โปรแกรมให้สามารถอ่าน และตีความตัวอักษรเบรลล์ได้ เพื่อลดช่องว่างด้านการสื่อสารให้กับผู้ที่มีสายตา ปกติ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลในเอกสารอักษรเบรลล์เหล่านั้น ให้สามารถเข้าถึงได้ โดยง่าย และเปิดโอกาสให้กับผู้ที่สนใจได้รับข้อมูลข่าวสารที่กว้างไกลมากยิ่งขึ้น

สารบัญ

	หน้า
กิติกรรมประกาศ	i
บทกัดย่อ	ii
Abstract	iii
บทนำ	iv
สารบัญตาราง	v
สารบัญรูปภาพ	vii
วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	1
ทฤษฎีและความรู้ที่เกี่ยวข้อง	2
ทฤษฎีอักษรเบรลล์	2
การประมวลผลภาพเบื้องต้น	9
อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้	16
รายละเอียดโปรแกรม	17
ขอบเขตและข้อจำกัดของโปรแกรม	25
กลุ่มผู้ใช้โปรแกรม	26
การทคลองและผลการทคลองโปรแกรม	27
ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ	30
เอกสารอ้างอิง	31
ภาคผนวก	32
ภาคผนวก ก ตารางอักษรเบรลล์ภาษาต่างๆ	33
ภาคผนวก ข การใช้อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษระดับ 2	36
ภาคผนวก ค การใช้อักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับ 2	42
ภาคผนวก ง คู่มือการติดตั้งโปรแกรม	47
กาดผบาก จ. ดู๋บื้อการใช้บาบโปรแกรบ	50

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ประเภทการย่อของอักษรเบรลล์ภาษาไทย	3
ตารางที่ 2 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์เดียว	4
ตารางที่ 3 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์คู่	5
ตารางที่ 4 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อ	6
ตารางที่ 5 ข้อยกเว้นในการย่อคำ	7
ตารางที่ 4 ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษระดับ 1	22
ตารางที่ 5 ฐานข้อมูลภาษาไทยระดับ 1	22
ตารางที่ 6 ฐานข้อมูลภาษาไทยระดับ 2	23
ตารางที่ 7 ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษระดับ 2	24
ตารางที่ 8 ผลการทดสอบการรู้จำ	27
ตารางที่ 9 ผลการทดสอบการแปล	29
ตารางที่ ก.1 อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษ	33
ตารางที่ ก.2 อักษรเบรลล์ตัวเลขอารบิก	33
ตารางที่ ก.3 อักษรเบรลล์ภาษาไทย	34
ตารางที่ ก.4 อักษรเบรลล์สระและวรรณยุกต์ภาษาไทย	34
ตารางที่ ก.5 สัญลักษณ์พิเศษ และเครื่องหมายต่างๆ	35
ตารางที่ ข.1 การใช้ตัวย่ออักษรโดด	36
ตารางที่ ข.2 การใช้กลุ่มตัวย่อรูปเต็มคงรูป	36
ตารางที่ ข.3 การใช้กลุ่มตัวย่อรูปเต็มกลายรูป	37
ตารางที่ ข.4 การใช้กลุ่มตัวย่อประกอบคำ	37
ตารางที่ ข.5 ตัวย่อเบรลล์ต่ำย่อคำ โดด	37
ตารางที่ พ.6 การใช้ตัวยู่อยารลล์ต่ำยู่ออำโดดพิเศษ	38

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ข.7 การใช้ตัวย่อเบรลล์ต่ำย่อส่วนของคำ	38
ตารางที่ ข.8 การใช้ตัวย่อเบรลล์ต่ำในตำแหน่งต้นกำ	38
ตารางที่ ข.9 การใช้ตัวย่อเบรลล์ต่ำกลางคำ	38
ตารางที่ ข.10 การใช้ตัวย่อหน่วยหลัก	39
ตารางที่ ข.11 การใช้ตัวย่อหน่วยเสริม	39
ตารางที่ ข.12 การใช้อักษรเบรลล์คำย่อ	40
ตารางที่ ค.1 สัญลักษณ์จุดต่างๆ นำหน้าพยัญชนะ	42
ตารางที่ ค.2 คำที่มีสระเอ พยัญชนะต้น ไม้ไต่คู้ และตัวสะกคค้วย "น ค ง จ ก ม และ บ"	42
ตารางที่ ค.3 คำที่มีสระแอ พยัญชนะต้น วรรณยุกต์ และตัวสะกคด้วย "น ว ง และ ม"	43
ตารางที่ ค.4 คำที่มีไม้มลาย และคำที่มีไม้ม้วน	43
ตารางที่ ค.5 คำที่มีสระอา	44
ตารางที่ ค.6 คำที่มีสระอี	44
ตารางที่ ค.7 คำที่มีสระอึ	44
ตารางที่ ค.8 คำที่ใช้ อ นำ ย	45
ตารางที่ ค.9 คำที่ใช้ไม้โท	45
ตารางที่ ค.10 คำที่ใช้ไม้หันอากาศ และสะกดด้วย "ญ ฐ ณ"	45
ตารางที่ ค.11 สัญลักษณ์ย่อไม่เข้าพวก	45
พารางที่ ล 12 ย่อดำที่เป็นสามประกอบตองดำ	16

สารบัญรูปภาพ

	หนา
รูปที่ 1 ตำแหน่งจุด 6 จุดของอักษรเบรลล์ระยะห่างต่างๆ	2
รูปที่ 2 ตำแหน่งการแทนค่าสีของภาพ	9
รูปที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของของภาพสีไปเป็นภาพสีเทาขาว	9
รูปที่ 4 แบรนด์ของค่าสีต่างๆ	10
รูปที่ 5 การเริ่มต้นการคอนเวอร์ลูชั่นระหว่างภาพกับมาซค์	11
รูปที่ 6 ภาพก่อนและหลังการทำการตรวจจับครึ่งเซลล์อักษรเบรลล์	13
ร ูปที่ 7 ครึ่งเซลล์อักษรเบรลล์ที่ใช้ในการพิจารณาทั้งหมดโดยพร้อมทั้งรหัสครึ่งเซลล์อักษรเบรลล์.	15
รูปที่ 8 Flow Chart ของการทำงาน โดยรวมของระบบ	18
รูปที่ 9 Flow Chart แสดงกระบวนการรู้จำตัวอักษร (Recognition)	19
รูปที่ 10 Flow Chart แสดงกระบวนการประมวลผลภาพคิจิตอล (Digital Image Processing)	20
รูปที่ 11 Flow Chart แสดงกระบวนการแปลภาษา (Translation)	21
รูปที่ 12 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลของฐานข้อมูลภาษาอังกฤษระดับ 1	22
รูปที่ 13 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลของฐานข้อมูลภาษาไทยระดับ 1	23
รูปที่ 14 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลของฐานข้อมูลภาษาไทยระดับ 2	24
ร ปที่ 15 ตัวอย่างการเก็บข้อมลของฐานข้อมลภาษาอังกฤษระคับ 2	24

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างโปรแกรมในการรู้จำภาพเอกสารอักษรเบรลล์ไปเป็นเอกสารภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

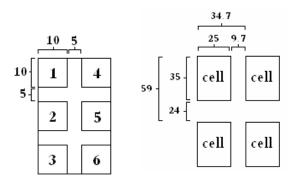
เป้าหมาย

- 1. ได้ระบบรู้จำภาพอักษรเบรลล์ที่สามารถตีความภาพอักษรเบรลล์ไปเป็นเอกสาร ภาษาไทยหรือ ภาษาอังกฤษได้
- 2. เปิดโอกาสให้ทุกคนที่ต้องการที่จะเข้าใจเอกสารภาษาเบรลล์ได้ทราบข้อมูลของเอกสารนั้น
- 3. ผู้พัฒนาได้รับความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการพัฒนาโปรแกรมทางด้านการประมวลผลภาพ ดิจิตอลเบื้องต้น และด้านการรู้จำภาพอักษรเบรลล์

ทฤษฎีและความรู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีอักษรเบรลล์ [7]

อักษรเบรลล์ประกอบไปด้วยจุด 6 จุดใน 1 กลุ่ม (Cell) ซึ่งนำมาเรียงกันอย่างมีระบบเป็นรหัสหรือ สัญลักษณ์แทนอักษรปกติตำแหน่งจุดต่างๆ เรียงกันดังต่อไปนี้ ตำแหน่งจุดทางซ้ายจากบนลงล่างคือ จุด 1, 2 และ 3 ตำแหน่งจุดทางขวาจากบนลงล่างคือ จุด 4, 5, และ 6 ซึ่งในปัจจุบันอักษรเบรลล์มีจุด 7 และจุด 8 โดย ตำแหน่งจุด 7 จะอยู่ทางซ้ายและจุด 8 จะอยู่ทางขวา เพื่อใช้แทนรหัสคอมพิวเตอร์ ระยะห่างแต่ละจุดตาม ข้อกำหนดของ หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress) กำหนดไว้ว่าในแนวตั้งแต่ละจุดในเซลล์ เดียวกันจะห่างกันประมาณ 0.5 มิลลิเมตร โดยแต่ละจุดมีขนาดประมาณ 1 มิลลิเมตร ความกว้างและความ ยาวของเซลล์มีขนาดประมาณ 2.3x3.5 มิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างเซลล์ในแนวนอนมีประมาณ 9.7 มิลลิเมตร ในแนวตั้งมีประมาณ 2.4 มิลลิเมตร ดังแสดงในรูป

รูปที่ 1 ตำแหน่งจุด 6 จุดของอักษรเบรลล์ระยะห่างต่างๆ

1.1 การผสมคำ

การผสมคำไทยในภาษาเบรลล์

การผสมคำไทยในอักษรภาษาเบรลล์มีรูปแบบการเขียนเหมือนการเขียนสมัยพ่อขุนรามคำแหง คือ มีลักษณะการเขียนที่เรียงกันไป หมายถึงการเขียนพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดในหนึ่งบรรทัด เพื่อความสะควกในการใช้นิ้วสัมผัส ในตัวอย่างเช่น

1. คำว่า **ภาษาไทย** สามารถเขียนได้ดังนี้

อักษรเบรลล์	· · • • • · · • · · · • · · • · · • · •	• · · · · •		• · · · · •	• · : •	• •	· •
อักขระ	ภ	1	Я	1	Ŋ	n	ខ
2. คำว่า ถึ	สิ่งนี้ สามา	รถเขียน	ใค้ดังนี้				
อักษรเบรลล์	· • • ·	• :	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	•••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	. : • :	••
อักขระ	ส	9	*	9	บ	ব	v

การผสมคำภาษาอังกฤษในภาษาเบรลล์

การผสมคำภาษาอังกฤษมีลักษณะการผสมเช่นเดียวกับภาษาไทยคือมีลักษณะเขียนเรียง กันไป ในตัวอย่างเช่น

1. คำว่า String สามารถเขียนได้ดังนี้

อักษรเบรลล์	: · · • · · · · · · · · · · · · · · · ·	• •	• •	: • • :	• •	::
อักขระ	S	t	r	i	n	g

2. คำว่า THAILAND สามารถเขียนได้ดังนี้

อักษรเบรถล์		• •	• •	• :	• •	• · : :	• •	: •
อักขระ	T	h	a	i	l	a	n	d

1.2 การใช้อักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับ 2

อักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับ 2 คือ อักษรเบรลล์ภาษาไทยที่มีลักษณะรูปย่อ ซึ่งเราสามารถจำแนก ตัวย่อภาษาไทยออกเป็นประเภทต่างๆ ตามลักษณะการใช้งานได้เป็น 12 ประเภท ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ประเภทการย่อของอักษรเบรลล์ภาษาไทย

ประเภท	คำศัพท์	ฐปย่อ	รูปเต็ม
1. สัญลักษณ์จุดต่างๆ นำหน้าพยัญชนะ	กวาง		
2. การใช้คำที่มีสระเอ พยัญชนะต้น ไม้ไต่กู้และตัวสะกดด้วย "น	เกล็ด	:: :: ::	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
คงจกมและ บ"			
3. การใช้คำที่มีสระแอ พยัญชนะต้น วรรณยุกต์ และสะกดด้วย "น	แม่น	· • • · • • · · · · · · · · · · · · · ·	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
ວ າ ແລະ ນ"			
4. คำที่มีใม้มลาย และคำที่มีใม้ม้วน	ได้	· • • · · · · •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
5. คำที่มีสระอา	หาก	· • • · · · · · · · · · · · · · · · · ·	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
6. คำที่ใช้สระอี	ที่	: • : : : : • :	
7. คำที่ใช้สระอึ		:: ::	
8. คำที่ใช้อนำย	อย่า	:• :: :: ••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
9. คำที่ใช้ไม้โท	ด้วย	:• :: ::••	• · · · • • • · · · · · · · · · · · · ·
10. คำที่ใช้ไม้หันอากาศ และสะกคค้วย "ญ ฐ และ ณ"	สัญญา	· • · • · · · •	
11. สัญลักษณ์ย่อไม่เข้าพวก	รร	: •	• . • .
12. การย่อคำที่เป็นส่วนประกอบของคำ	กระ	• ::	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •

1.3 การใช้อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษระดับ 2

อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษระดับ 2 คือ อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษที่มีลักษณะรูปย่อ ซึ่งเราสามารถ จำแนกตัวย่อออกเป็นหมวดหมู่ 4 หมวดหมู่ ได้แก่

1.3.1 อักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์เดียว

ตัวย่ออักษรโดด คือ การใช้พยัญชนะอักษรภาษาอังกฤษตัวเดียวแทนกำหนึ่งกำได้เพื่อสื่อความหมา ให้ผู้ที่อ่านเข้าใจ มี 5 ประเภท คือ

ตารางที่ 2 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์เดียว

ประเภทอักษรเบลล์ตัวย่อเซลล์เดียว	ประโยค	รูปเต็ม	รูปย่อ
1. ประเภทการใช้ตัวย่ออักษรโดด			
 ใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษตามลำพัง 			
เพื่อย่อกำโคด	I <u>hav</u> e a hat.	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	•• •• ••
 ใช้ตัวย่อเหล่านี้หน้าหรือหลัง 			
เครื่องหมาย hyphen(-) ได้ในกรณีที่	so-called	•• •• •• •• ••	•• •• •• ••
เป็นคำประสม			
 ใช้ตัวย่ออักษรโคดเหล่านี้กับคำวิสา 			
มานยนาม (proper noun)	Mr. <u>More</u>		
 ใช้ตัวย่ออักษรโดดเหล่านี้กับกำที่ 			
แสดงความเป็นเจ้าของได้และคำที่	<u>Will</u> 's		:::::::::::::::::::::::::::::::::::::::
คั่นคั่วเครื่องหมาย apostrophe (') ได้			
2. ประเภทตัวย่อรูปเต็มคงรูป	The cat and		:::::::::::::::::::::::::::::::::::::::
	the rat.	*: ** *: :	•• •• ••
การย่อคำโคด	I like him and her.		
 การย่อส่วนของคำ 	thesis		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
3. ประเภทตัวย่อรูปเต็มกลายรูป			
การย่อกำโดด	child		•• · · • ·
 การย่อส่วนของคำ 	fi <u>sh</u>	*: •: •:	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •

ตารางที่ 2 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์เคียว (ต่อ)

ประเภทอักษรเบลล์ตัวย่อเซลล์เดียว	ประโยค	รูปเต็ม	รูปย่อ
4. ประเภทตัวย่อประกอบคำ			
 ใช้ตัวย่อตำแหน่งต้นคำ 	error		• • • • • •
 กลุ่มย่อแสดงเสียงของมันเอง 	ar (เสียง	• · • ·	. •
	หัวเราะ)	:: ::	
 ย่อ (ar) ในตำแหน่งต้นคำได้ 	<u>ar</u> ound	*: •: •: •: •	: ::::
5. ประเภทตัวย่อเบรลล์ต่ำ			
■ ย่อคำโคค	in	:: :: :: ::	: i
■ ย่อคำโคคพิเศษ	into	•• •• ••	: · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
■ ย่อส่วนของคำ	inner		
■ ตำแหน่งต้นกำ	dis	•• ·• ·• ·• • · • ·	•••
ตำแหน่งกลางคำ	ea	:: ::	•:

1.3.2 อักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์คู่ หมายถึง การใช้อักษรเบรลล์ 2 เซลล์เพื่อแทนสัญลักษณ์ต่างๆ มี 2 ประเภท คือ

ตัวย่อหน่วยหลัก หมายถึง ตัวย่อเซลคู่ที่ปรากฏตามลำพังหรือปรากฏร่วมกับส่วนของคำ ตัวย่อหน่วยเสริม หมายถึง การใช้อักษรเบรลล์เซลคู่เพื่อย่อคำที่เสริมจากคำหลัก

ตารางที่ 3 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์คู่

ประเภทอักษรเบลล์ตัวย่อเซลล์คู่	ประโยค	รูปเต็ม	รูปย่อ
1. ตัวย่อหน่วยหลัก			
 ย่อทั้งคำหรือส่วนของคำ 	part	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	:: : :
 ย่อส่วนของคำได้หาก 			
ส่วนของคำนั้นยังคง	birthday	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	*: :: *: *: ::
ความหมายเดิม			
 ย่อส่วนของคำที่ยังคง 	11	• • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
เสียงเคิม	adhere	:::::::::::::::::::::::::::::::::::::::	:: :• :• ••

ตารางที่ 3 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อเซลล์คู่ (ต่อ)

ประเภทอักษรเบลล์ตัวย่อเซลล์คู่	ประโยค	รูปเต็ม	รูปย่อ
2. ตัวย่อหน่วยเสริม			
■ ย่อกลางหรือท้ายคำ	dictionary		: : : : : : : : : : : : : : : : : : : :
พิจารณาการย่อแบบนี้ ก่อน	thence	** ** :: :: ::	** · · · • · · · · · · · · · · · · · · ·
■ ย่อส่วนขึ้นบรรทัคใหม่	temperament		(ขึ้นบรรทัดใหม่) :: ::

1.3.2 อักษรเบรลล์คำย่อ

อักษรเบรลล์คำย่อ หมายถึง การใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษเพียง 2 หรือ 3 ตัวคู่กัน แทนคำใน ภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 4 ประเภทของอักษรเบรลล์ตัวย่อ

ประเภทอักษรเบลล์คำย่อ	รูปเต็ม	ประโยค	
1. ย่อคำโดด	He is my father and		
	friend	** ** **	
2. ย่อส่วนของคำ	accordingly	•: •• •: ••	
3. ย่อคำกับคำวิสามายนามในกรณีที่	D C 1		
เป็นคำโดด	Dr. Good		
4. หากคำรูปเต็มใช้รูปเดียวกับคำย่อใน		:: :: •: •: :• :: :: •: :: :• : •: •: •:	
อักษรเบรลล์ให้ใส่เครื่องหมายกำกับ	Al Johnson		
ตัวอักษร(;)ไว้หน้าคำเหล่านั้น		:	
5. ถ้าคำย่อปรากฏที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง			
ของคำ เมื่อแยกคำออกจากกันให้	misconceived	(ขึ้นบรรทัดใหม่)	
รักษารูปคำย่อเบรลล์ไว้		** ** **	

ตารางที่ 5 ข้อยกเว้นในการย่อคำ

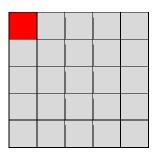
ข้อยกเว้น	รูปเต็ม	รูปย่อถูก	รูปย่อผิด
 ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้แทนส่วนใด ส่วนหนึ่งของคำ 	Ameri <u>can</u>	:: :: :: :: :: :: :: :: :: :: :: :: ::	:: :: :: :: :: :: ::
2. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้กับโน้ต คนตรี เช่น ไม่ใช้ d(d) แทน โน้ต (do)	-	-	-
3. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้เพื่อย่อส่วน ใดส่วนหนึ่งของคำหากคำ นั้นๆ ถูกแยกออกจากกัน ระหว่างบรรทัด	-	เชื่อ : : : : : (ชื้นบรรทัด ใหม่) : : : : : : : : : : : : : : : : : : :	 เ๋ ๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋๋
4. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้ระหว่างคำ ประสมที่เขียนติดกัน	tw <u>of</u> old	:: :: :: :: :: :: :: :: :: :: :: :: ::	** ** ** ** **
5. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้ระหว่าง prefix กับ root หรือระหว่าง root กับ suffix	pr <u>of</u> essor		
6. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้ระหว่างคำ 2 คำที่คำประสม	ra <u>wh</u> ide	•• •• •• •• •• •• ••	** :: : ** :: ::
7. ไม่ใช้ตัวย่อ % กับ Sh! (หรือ Hush!) ซึ่งเป็นคำอุทานใน ภาษาอังกฤษ	Sh!	:: :• •: ::	-
8. ไม่ใช้ตัวย่อกลุ่มนี้ระหว่างคำ ประสมที่เขียนติดกัน	stat <u>er</u> oom	:	-
9. ไม่ใช้ตัวย่อ ing และ ble ใน ตำแหน่งต้นคำ	<u>ble</u> mish	*: *: *: *: *:	-
10. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้กับ เครื่องหมายวรรคตอนใดๆ	Is this <u>his</u> ?		-
11. ไม่ใช้คำประสมที่กั่นค้วย เครื่องหมาย hyphen (-)	bride-to- <u>be</u>	*: *: *: :: :: :: :: :: :: :: :: :: :: :	-

ตารางที่ 5 ข้อยกเว้นในการย่อคำ (ต่อ)

ข้อยกเว้น	รูปเต็ม	รูปย่อถูก	ฐปย่อผิด
12. ตัวย่อกลุ่มนี้ไม่สามารถปรากฎ อยู่หน้าเครื่องหมายวรรคตอน ใดๆ	He went to (the Mall).		-
13. ถ้ามีตัวย่อกลุ่มนี้ปรากฏอยู่ใน ตำแหน่งท้ายบรรทัดให้ เปลี่ยนตัวย่อเป็นตัวเต็ม	Welcome to Thailand		-
14. คำประสมที่ en ปรากฏตาม ลำพังให้เขียนเป็นรูปเต็ม	en masse		-
15. ไม่ใช้ย่อสระประสมหรือทำให้ สระประสมแยกออกจากกัน	Pho <u>en</u> ix	:: ••• •• •• ••	-
 ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้ ย่อส่วน ของพยางค์ในตำแหน่งต้นคำ 	<u>begging</u>	*: *: ** :* *: ·* ** :: :: · · * **	-
17. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้ในตำแหน่ง กลางคำหรือท้าย	in <u>dis</u> crimin ate		-
18. หากใช้การย่อรูปแบบอื่นได้ ควร พิจารณาการย่อรูปแบอื่น ก่อนตัวย่อกลุ่มนี้	ye <u>ar</u>	** *: :* .* : * .* .* : * .*	-
19. ไม่ใช้ตัวย่อเหล่านี้หน้า เครื่องหมายวรรคตอน	"green tea"		-

2 การประมวลผลภาพดิจิตอล

โดยปกติทั่วไปนั้น รูปแบบของการแทนค่ารูปภาพในระบบคอมพิวเตอร์จะแทนด้วยขนาดของ อาร์เรย์สองมิติ (พิกัดจุดพิกเซล (แถว, หลัก)) โดยที่ พิกัดจุดพิกเซล คือจุดพิกเซล (Pixel) ของภาพ ณ แถว (Row) และ หลัก (Column) นั้นๆ ซึ่งข้อมูลในแต่ละช่องของอาร์เรย์ จะถูกมองเป็นค่าสีในแต่ละพิกเซล ของ รูปภาพ

พิกเซลสีแดง หมายถึง พิกัดจุดที่เซลที่แถว 0 หลัก

0 หรือสามารถเขียนได้ดังนี้ พิกัดจุดพิกเซล(0, 0)

รูปที่ 2 ตำแหน่งการแทนค่าสีของภาพ

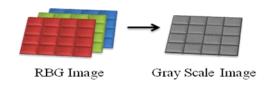
โดยแบ่งภาพออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. ภาพขาวดำ (Binary Image)

ภาพขาวคำ เป็นภาพชนิดที่ง่ายที่สุด ซึ่งข้อมูลในภาพจะมีแก่ 2 ค่าเท่านั้นคือ คำ (0), ขาว (1) โดย ภาพขาวคำ จะใช้พื้นที่ในการเก็บข้อมูลเพียง 1 บิตต่อพิกเซล เท่านั้น ซึ่งภาพชนิดนี้ถูกสร้างมาจากภาพสีเทา โดยใช้วิธีการทำเทสโชว (Threshold) ซึ่งมีวิธีการทำคือ ถ้าค่าสีของพิกเซล ใดในภาพมีค่ามากกว่าค่าเทรด โชว ที่กำหนดไว้จะถูกเปลี่ยนเป็นสีขาว (1) และ ถ้าค่าสีของพิกเซล ใดในภาพมีค่าน้อยกว่าค่า Threshold จะ ถูกเปลี่ยนเป็นสีคำ (0)

2. ภาพสีเทาขาว (Gray Scale Image)

ภาพสีเทาขาว อาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะโมโนโครม (Monochrome) หรือ ภาพที่เก็บเซตของสี เดียว (One-color Image) ซึ่งจะเก็บเพียงแค่ข้อมูลของค่าความสว่างของแสงเท่านั้นไม่เก็บข้อมูลของสีโดย ปกติจะใช้ 8 บิตต่อพิกเซล ทำให้สามารถใช้ระดับแสง สีเทา (Gray) ที่แตกต่างกันได้ 256 ระดับ

รูปที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของของภาพสีไปเป็นภาพสีเทาขาว

3. ภาพสี (Color Image)

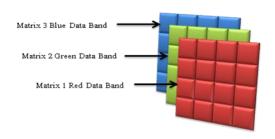
ภาพสี สามารถแบ่งเป็นภาพโมโนโครม (Monochrome) ได้ 3 ชุด ในแต่ละชุดจะเก็บสีต่างชนิดกัน คือ สีแคง (Red), สีเขียว (Green) และสีน้ำเงิน (Blue) แต่ละชุดจะใช้พื้นที่ 8 บิตต่อพิกเซล ทำให้พื้นที่รวม ทั้งหมดที่ใช้ในแต่ละพิกเซล เป็น 24 บิต

2.1 รูปแบบไฟล์ภาพดิจิตอล (Digital Image File Format)

ในทางคอมพิวเตอร์กราฟิกนั้น ภาพจะถูกแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ ภาพบิตแมพ และภาพเวคเตอร์ โดย โครงงานนี้จะใช้ข้อมูลภาพประเภทบิตแมพเท่านั้น ดังนั้นภาพบิตแมพจึงเป็นภาพที่สามารถแบ่งข้อมูล ออกเป็น 2 ส่วน ที่ประกอบไปด้วย ส่วนหัวของข้อมูล และข้อมูลของพิกเซลโดยส่วนหัวนั้นจะเก็บข้อมูล ต่าง ๆ ของภาพดังนี้

- จำนวนแถวของภาพ (ความสูง)
- จำนวนคอลัมน์ของภาพ (ความกว้าง)
- จำนวนของแบรนด์ เช่น RGB เป็นต้น
- จำนวนของ บิตต่อพิกเซล
- ชนิดของไฟล์

ในส่วนหัวนั้นอาจจะเก็บข้อมูลที่เกี่ยวกับการบีบอัดและพารามิเตอร์ที่จำเป็นในการสร้างภาพ P(Row, Colum) ส่วนพิกเซลจะเป็นข้อมูลของแต่ละพิกเซลในภาพ

รูปที่ 4 แบรนค์ของค่าสีต่างๆ

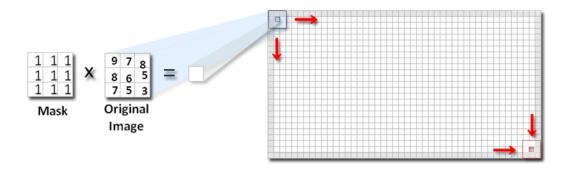
2.2 เทคนิคการประมวลผลภาพเบื้องต้น

2.2.1 การปรับภาพ (Image Convolutions)

การปรับภาพนั้นมีความสำคัญมากในเรื่องการประมวลผลภาพเพราะสามารถนำไปประยุกต์ใช้งาน ได้หลายๆทาง เช่น การหาขอบของภาพ (Edge Detection) การทำให้ภาพนุ่มนวล (Smoothing) การทำให้ ภาพคมชัด (Sharpening) การขยายภาพ (Dilation) เป็นต้น

สมการในการคอนโวลูชั่นมีดังนี้

$$\sum_{\mathbf{x}=-\alpha}^{\infty} \sum_{\mathbf{y}=-\alpha}^{\infty} I(row\text{-}x,column\text{-}y)M(x,y)$$

รูปที่ 5 การเริ่มต้นการคอนเวอร์ลูชั่นระหว่างภาพกับมาซค์

จากรูป เริ่มต้นทาบคอนเวอร์ลูชั่นมาซค์ที่บนซ้ายของภาพแล้วนำค่าในตำแหน่งของมาซค์ที่ตรงกับ ภาพบริเวณที่ถูกทาบมาคูณกันทุกตำแหน่ง แล้วนำค่าที่ได้ทั้งหมคมารวมกัน ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะถูกเก็บไว้ใน บัฟเฟอร์ที่ตำแหน่งตรงกลางของมาซค์ที่ทาบกับภาพ

จากนั้น เลื่อนมาซค์ไปทางขวา 1 พิกเซล แล้วทำคอนเวอร์ลูชั่น ผลลัพธ์ที่ได้จะเก็บไว้ในบัฟเฟอร์ อีก ทำไปเรื่อย ๆ จนจบแถว เมื่อทำจนครบทั้งแถวจะเลื่อนมาซค์ลงมา 1 แถว แล้วทำการคอนเวอร์ลูชั่นจาก ด้านซ้ายสุดต่อตามขั้นตอนที่กล่าวมาจนครบทั้งรูป ผลลัพธ์สุดท้ายที่ได้จากการคอนเวอร์ลูชั่นจะขึ้นอยู่มาซค์ ที่นำมาทาบ

พืชคณิตของรูปภาพ (Image Algebra) แบ่งการคำเนินการในการทำงานได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

- 1. การคำนวณเชิงรูปภาพ (Image Arithmetic) ประกอบด้วย
  - การบวก (Addition) ใช้ในการรวมข้อมูลของรูป 2 รูปเข้าด้วยกันดังตัวอย่างต่อไปนี้ $I_1(Row, Colum) + I_2(Row, Colum) = I_3(Row, Colum)$
  - การลบ (Subtraction) ส่วนใหญ่มักจะใช้ในการตรวจสอบการเคลื่อนใหวของภาพ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าภาพไม่มีความเปลี่ยนแปลง ผลที่ได้จากการทำการลบของทั้งสองรูป จะ เป็นภาพสีดำทั้งภาพ แต่ถ้ามีบางอย่างเปลี่ยนไป เมื่อทำการลบแล้วบริเวณที่เปลี่ยนนั้นจะ ไม่ใช่สีดำ
  - การคูณและการหาร (Multiplication and Division) จะถูกใช้ในการปรับแต่งแสงของรูป โดยกำหนดให้มีค่าคงที่มากกว่า 1 เมื่อนำไปทำการคูณซึ่งทำได้โดยการนำค่าคงที่ที่ กำหนดไว้ไปคูณกับทุกพิกเซลของภาพ จะทำให้ภาพที่ได้ออกมานั้น สว่างกว่าภาพเดิม ถ้า

ทำการหารจะนำค่าคงที่ที่กำหนดไว้ไปหารกับทุกพิกเซลของภาพ จะทำให้ภาพที่ได้นั้น มืคกว่าภาพเคิม

- 2. การคำนวณรูปภาพเชิงตรรกะ (Image Logic) ประกอบด้วย
  - น็อต (NOT) ใช้ในการทำส่วนกลับ (Negative) ของภาพต้นแบบ โดยการนำทุก ๆ บิตใน แต่ละพิกเซลมากลับค่า (0 -> 1, 1 -> 0)
  - แอนค์, ออร์ (AND, OR) จะเป็นการคำเนินการที่ใช้ในการเลือกพื้นที่รูปที่เราสนใจ ถ้า เป็นฟังก์ชันการบวก จะนำ บิตของแต่ละพิกเซล ในภาพต้นแบบ และมาซค์ (ขาว, คำ) มา แอนค์กัน ซึ่งภาพผลลัพธ์ที่ได้ จะเหลือเฉพาะภาพส่วนที่ตรงกับมาซค์ สีขาว แต่ ถ้าเป็น การคำเนินการออร์เมื่อนำ บิตของแต่ละพิกเซลมาออร์กันจะได้ผลลัพธ์ เฉพาะภาพส่วนที่ ตรงกับมาซค์สีคำ

2.2.2 การหาเส้นขอบของรูปภาพ (Edge Detection)

เป็นการค้นหาเส้นขอบ (บริเวณที่มีค่าความแตกต่างมาก) ของภาพ โดยจะมีการกำหนด มาซค์ และใช้วิธี คอนเวอร์ลูชั่นเพื่อหาเส้นขอบของภาพ ซึ่งมาซค์ที่นำมาใช้ในการหาเส้นขอบ นั้นมี หลายชุด ซึ่งแต่ละชุดก็จะให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน วิธีการคำนวณมีดังนี้

- นำภาพค้นแบบมาคอนเวอร์ลูชั่น กับมาซค์แรกแล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ไปเก็บในบัฟเฟอร์
- นำภาพต้นแบบมาคำนวณกับมาซค์ที่สอง เช่นเคียวกับมาซค์แรก แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ไป ยูเนียน (Union) บิตกับบัฟเฟอร์
- ทำการคำนวณอย่างนี้กับมาซค์ที่เหลือทั้งหมด แล้วผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นเส้นขอบของภาพ ต้นแบบ ที่ถูกเก็บอยู่ในบัฟเฟอร์

2.2.3 การทำภาพให้เรียบ (Smoothing)

เป็นการลดสิ่งรบกวน ของภาพซึ่งจะส่งผลให้ภาพที่ได้เบลอ ขึ้น โดยมาซก์ที่จะนำมา ประมวลผลนั้น มีขนาดที่แตกต่างกัน ถ้าต้องการให้ภาพที่ได้นั้นสมูธมากขึ้นก็ต้องกำหนดให้มาซก์ มีขนาดใหญ่ขึ้น โดยในโครงงานของเรานั้นมีการสมูธให้สามารถเลือกใช้ได้ 2 ลักษณะ ซึ่งจะมี วิธีการประมวลผลที่แตกต่างกัน และจะให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน

- ค่าเฉลี่ย (Mean) เราจะนำมาร์ซไปทาบกับภาพด้นแบบ และนำค่าสีที่ตรงกับมาร์ซนั้นมา หาค่าเฉลี่ย และค่าใหม่ที่ได้นั้นจะเป็นค่าสีใหม่ของตำแหน่งตรงกับช่องกลางของมาร์ซ
- ค่ากลาง (Median) วิธีการจะคล้ายๆ กับค่าเฉลี่ย แต่เราจะนำค่าสีมาทำการเรียงลำดับจากค่า น้อยไปหามาก และค่าที่อยู่ตรงกลางจะเป็นค่าสีใหม่ที่ได้

2.2.4 การตัดขอบรูปภาพ (Cropping Image Frame)

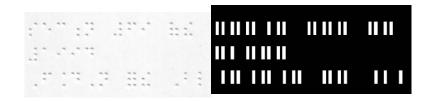
เป็นการตัดเงาของขอบรูปภาพออกไปให้เหลือเฉพาะส่วนของข้อมูลที่สำคัญของรูปภาพ เท่านั้น

2.2.5 การปรับภาพให้ตั้งตรง (Image De-Skewing)

ภาพที่รับเข้ามาส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่ยังไม่ตรงหรือมีลักษณะที่เอียง การทำการปรับภาพ ให้ตั้งตรงทำให้การทำการประมวลผลอย่างอื่นง่ายขึ้น เพื่อปรับปรุงคุณภาพของรูปให้ดีขึ้น

2.2.6 การตรวจจับครึ่งเซลถ็อักษรเบรลล์ (Half-Character Detection)

เป็นการลดความซับซ้อนของรูปภาพ โดยการตรวจจับตัวครึ่งตัวอักษรจากภาพที่รับเข้ามา โดยดูจากตำแหน่งของพิกเซล (Pixel) ที่ละแถวว่าในแถวนั้นมีความแตกต่างระหว่างสีของแต่ละ พิกเซลเมื่อพบแถวของพิกเซลที่มีตัวอักษรก็จะเก็บในอาเรย์สองมิติ (2 Dimension Array) ในการ เก็บตำแหน่งที่มีตัวอักษรแถวนั้นไว้ในบัฟเฟอร์ (Buffer) ทำจนกระทั่งพิกเซลทั้งหมดที่มีตัวอักษร ถูกเก็บไว้ในบัฟเฟอร์ ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำขั้นตอนนี้ก็คือ จะได้พื้นที่ๆ ใช้ในการประมวลผลใน ขั้นต่อไป ซึ่งก็คือภาพที่มีสองสีซึ่งเป็นการบอกตำแหน่งของตัวอักษรเบรลล์ โดยตำแหน่งที่มีอักษร เบรลล์จะเป็นเส้นทีบสีขาว ส่วนตำแหน่งที่ไม่มีอักษรเบรลล์จะเป็นพื้นสีดำ

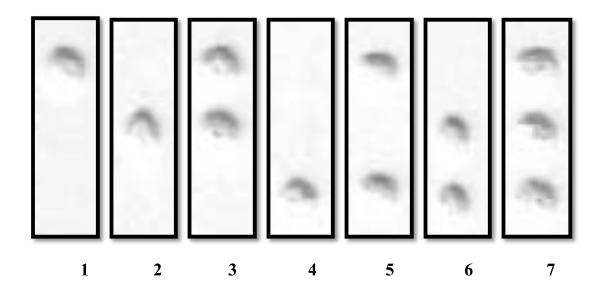
รูปที่ 6 ภาพก่อนและหลังการทำการตรวจจับครึ่งเซลล์อักษรเบรลล์

อัลกอริทึมสำหรับการตรวจจับครึ่งเซลล์อักษรเบรลล์

end

Let x be a matrix with the same dimensions as the image and $x_{ij} = 1$ if the pixel at *ith* row, *jth* column is part of the shadow of a dot, and $x_{ij} = 0$ otherwise. Let $\epsilon = 0$ a threshold value determined by trial and error.

```
for each line in x
        y = 0
         for each column j
                 y = y + x_{ij}
                  if y ≥ €
                           if temp buffer is not empty
                                    append temp buffer to character buffer
                                    clear temp buffer
                           end if
                           Add pixel row to character buffer
                           break
                  end if
         end
         if y < \epsilon
                  Add pixel rowto temp buffer
                  if temp buffer exceeds height allowed for intra-character space
                           clear temp buffer
                           process character buffer
                           clear character buffer
                  end if
         end if
```


รูปที่ 7 ครึ่งเซลล์อักษรเบรลล์ที่ใช้ในการพิจารณาทั้งหมคโคยพร้อมทั้งรหัสครึ่งเซลล์อักษรเบรลล์

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware)

- หน่วยประมวลผลการ Pentium 4 ความเร็ว 2.66 GHz
- หน่วยความจำ (Memory) 496 MB, ฮาร์คดิสก์ (Hard disk) ขนาด 60 GB
- ซีดีรอม (CD-ROM) ความเร็ว 52x
- หน้าจอ (Monitor), เมาส์ (Mouse), คีย์บอร์ค (Keyboard), เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner)

2. ซอฟต์แวร์ (Software)

- ระบบปฏิบัติการ Microsoft Window XP Professional 2006 V.9
- ภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมคือ Visual Basic.NET 2005
- โปรแกรมที่ใช้จัดการกับอักษรเบรลล์ คือ Thai-Braille Translate 2.0
- โปรแกรมที่ใช้จัดการเกี่ยวกับรูปภาพคือ Adobe Photoshop CS
- โปรแกรมพจนานุกรมภาษาไทย และภาษาอังกฤษที่ใช้คือ LEXiTRON Program Version 2.1
- ระบบฐานข้อมูลที่ใช้กือ Microsoft Office Access 2007

รายละเอียดโปรแกรม

1. ข้อมูลเข้าของระบบ (System Input)

- ภาพอักษรเบรลล์ที่ได้มาจากการสแกนผ่านเครื่องสแกนเนอร์ และไฟล์ภาพที่ได้ต้องเป็นไฟล์ ภาพ ที่มีนามสกุลเป็น .JPG

2. ข้อมูลออกที่ได้จากระบบ (System Output)

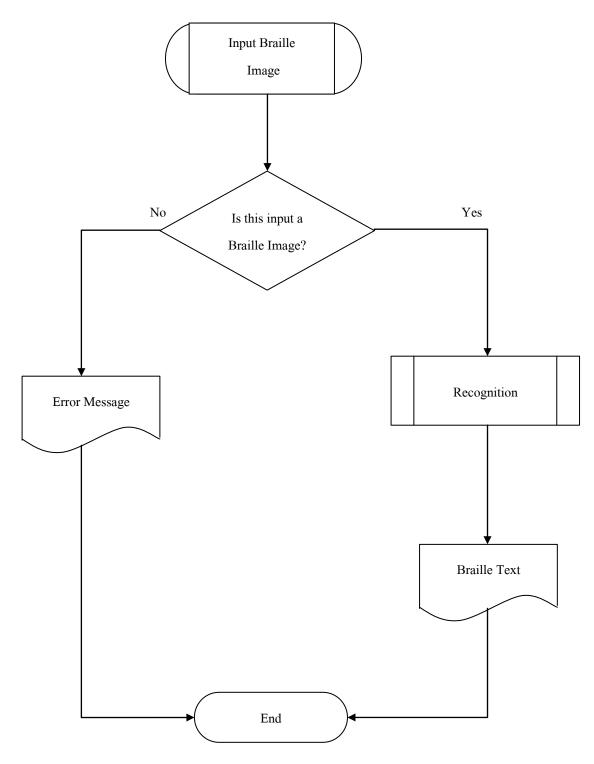
- ตัวอักษรภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตัวเลขอารบิก หรือผสมกันทั้ง 2 ภาษาที่มีความหมายตรงกัน ภาพอักษรเบรลล์ ที่มีไฟล์นามสกล .TXT

3. หลักการทำงานของระบบ

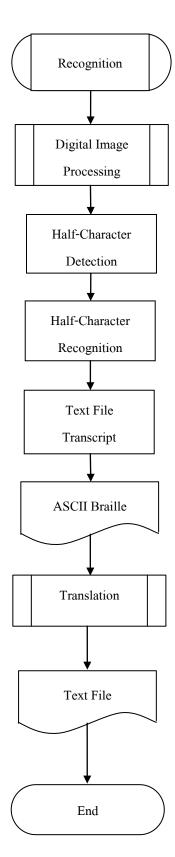
หลักการดำเนินงานของระบบนั้น จะแบ่งส่วนประกอบออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ นั่นก็คือ ส่วนขอ ง การประมวลผลรูปภาพ และส่วนของการวิเคราะห์ภาษา

เมื่อผู้ใช้นำเอกสารอักษรเบรลล์มาสแกนผ่านเครื่องสแกนเนอร์ ระบบจะได้ไฟล์ภาพอักษรเบรลล์ ซึ่งระบบจะนำไฟล์ภาพนี้ไปทำการประมวลผลภาพดิจิตอล (Digital Image Processing) เพื่อให้การรู้จำนั้น เป็นไปได้โดยง่าย โดยการแปลงภาพให้อยู่ในรูปของภาพสีเทา (Gray Scale Image) ภาพขาวดำ (Black/White Image) ปรับความชัดของภาพ (Dilation) การหาขอบเขตของภาพ (Edge Detection) และ หลังจากนั้นก็จะทำการรู้จำภาพ (Recognition) เพื่อแยกอักษรเบรลล์แต่ละตัว

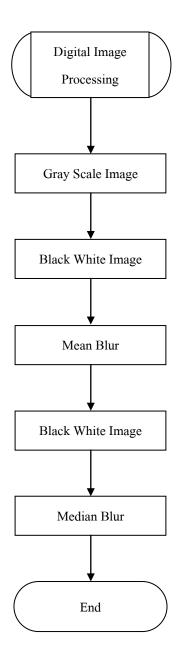
หลังจากที่ทำการรู้จำเรียบร้อยแล้วสิ่งที่จะทำต่อไปก็คือส่วนของการวิเคราะห์ภาษา ซึ่งผู้ใช้จะต้อง เลือกรูปแบบของเอกสารที่จะทำการแปลซึ่งมีด้วยกัน 3 แบบ คือ เอกสารอักษรเบรลล์ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษระดับ 1, เอกสารอักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับ 2 และเอกสารอักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษระดับ 2 เมื่อเลือกแล้วระบบจะทำการแปลงอักษรเบรลล์ให้อยู่ในรูปแบบที่ได้เลือกไว้ โดยหลักการแปลงนั้นก็จะมี การใช้ฐานข้อมูลของ LEXiTRON เข้ามาช่วยในการพิจารณาด้วย

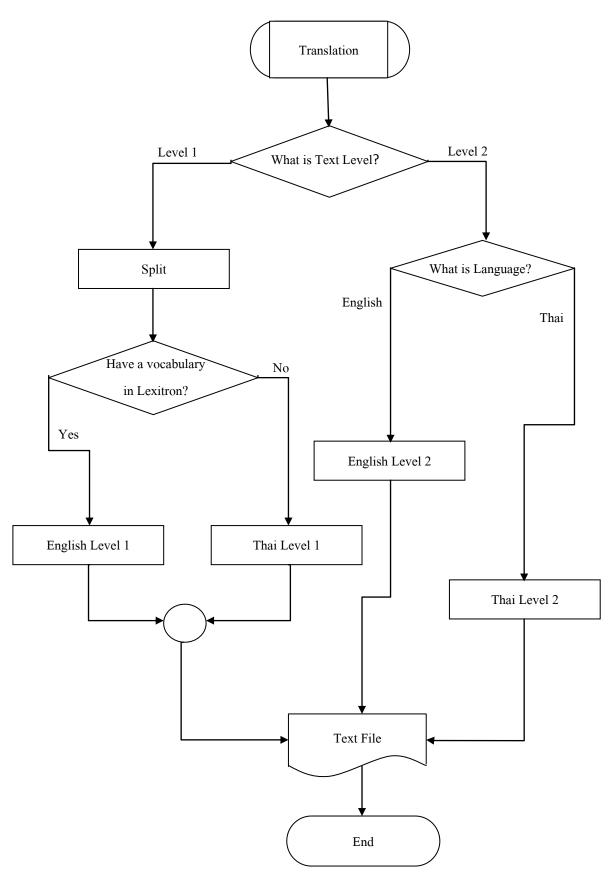
รูปที่ ${f 8}$ Flow Chart ของการทำงาน โดยรวมของระบบ

รูปที่ 9 Flow Chart แสดงกระบวนการรู้จำตัวอักษร (Recognition)

รูปที่ 10 Flow Chart แสดงกระบวนการประมวลผลภาพดิจิตอล (Digital Image Processing)

รูปที่ 11 Flow Chart แสดงกระบวนการแปลภาษา (Translation)

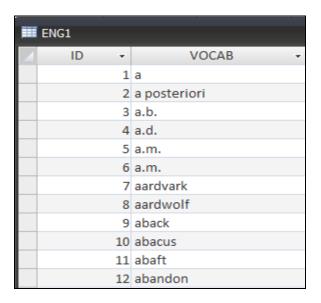
4. ฐานข้อมูลของระบบ

ระบบฐานข้อมูลประกอบไปด้วยตารางดังนี้

ตารางที่ 6 ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษระดับ 1

ชื่อฟิลด์	ชนิดของข้อมูล	รายละเอียด
ID	Integer	ลำดับที่ของคำศัพท์
VOCAB	Text	คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เอามาจาก ฐานข้อมูลของ LEXiTRON

Primary Key คือ ID

รูปที่ 12 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลของฐานข้อมูลภาษาอังกฤษระดับ 1

ตารางที่ 7 ฐานข้อมูลภาษาไทยระคับ 1

ชื่อฟิลด์	ชนิดของข้อมูล	รายละเอียด
ID	Integer	ลำดับที่ของคำศัพท์
VOCAB	Text	คำศัพท์ภาษาไทยที่เอามาจาก ฐานข้อมูลของ LEXiTRON
ASCII_Braille	Text	รหัสแอสกี้เบรลล์ของคำศัพท์

Primary Key คือ ID

THAI1						
✓ ID →	VOCAB →	ASCII_Braill∈ +				
	ดังกล่าวข้างต้น					
2	การงดออกเสีย	g*r}doogs(}				
3	ตามกฎหมาย	*mg,dhm*y				
4	เทคโนโลยีสมัย	f)uinily2sm>y:				
5	ระเบียบวาระกา	rav(vw*rag*r&				
6	ฮอร์โมนเพศชา	=or0imnf?,s+*				
7	เอเชีย	fo+(				
8	อาเชียน	o*+(9n				
9	เป็นหลักประกัน	f&'nhl>g&rag>				
10	แต่บางที	< 9v*})2				
11	ในบางกรณี	:1nv*}gr,n2				
12	อำนาจหน้าที่	ozn*jhn4*)29				

รูปที่ 13 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลของฐานข้อมูลภาษาไทยระดับ 1

ตารางที่ 8 ฐานข้อมูลภาษาไทยระดับ 2

ชื่อฟิลด์	ชนิดของข้อมูล	รายละเอียด
ID	Integer	ลำดับที่ของคำศัพท์
ASCII_Braille	Text	รหัสแอสกี้เบรลล์ของคำศัพท์
Word	Text	คำที่สามารถย่อได้
Element	Text	คำย่อที่เป็นส่วนประกอบของคำ

Primary Key คือ ASCII_Braille

24

รูปที่ 14 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลของฐานข้อมูลภาษาไทยระดับ 2

ตารางที่ 9 ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษระดับ 2

ชื่อฟิลด์	ชนิดของข้อมูล	รายละเอียด
ID	Integer	ลำดับที่ของกำศัพท์
ASCII_Braille	Text	รหัสแอสกี้เบรลล์ของตัวย่อ
Eng	Text	คำศัพท์ที่เป็นตัวย่อในภาษาอังกฤษ
EngFront	Text	ตัวอักษรที่สามารถย่อ ได้เมื่ออยู่หน้าคำ
EngCenter	Text	ตัวอักษรที่สามารถย่อ ได้เมื่ออยู่กลางคำ
EngBack	Text	ตัวอักษรที่สามารถย่อได้เมื่ออยู่ท้ายคำ

Primary Key คือ ASCII_Braille

   	ENG2					
	ID →	ASCII_Braill(+	Word -	EngFront -	EngCenter -	EngBack -
	40	}		er	er	er
	41	<		gh	gh	gh
	42	{		ow	ow	ow
	43	#			ble	ble
	44	+			ing	ing
	45	2	be			
	46	5	enough			
	47	7	were			

รูปที่ 15 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลของฐานข้อมูลภาษาอังกฤษระดับ 2

ขอบเขตและข้อจำกัดของโปรแกรม

1. ลักษณะขอบเขตของโครงงาน

1.1 โครงงานนี้ได้พัฒนาต่อเนื่องจากระบบการรู้จำและแปลความตัวอักษรเบรลล์ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษแบบออนไลน์ (Online Thai-English Braille Recognition and Translation System) ซึ่งเป็นปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2548

25

- 1.2 โครงงานนี้มีการพัฒนามาจากโครงงานเดิม ซึ่งโครงงานเดิมนั้นภาพอักษรเบรลล์ที่นำมาใช้กับ ระบบ จะเป็นภาพที่ได้จากการจำลองขึ้นมาเท่านั้น โดยพัฒนาปรับเปลี่ยนให้สามารถรับไฟล์ที่ นำเข้ามาจาก เครื่องสแกนเนอร์หรือไฟล์ที่มีนามสกุลเจพีจี (JPG) ได้ โดยข้อมูลที่ส่งออกมาคือ ไฟล์เอกสารนามสกุล ทีเอ็กซ์ที (TXT) โดยมีความละเอียดของภาพ 200 พิกเซลต่อตารางนิ้ว
- 1.3 ระบบจะทำการรู้จำเฉพาะภาพของอักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษระดับ 1 (English Braille Level 1) อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษระดับ 2 (English Braille Level 2) อักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับ 1 (Thai Braille Level 1) อักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับ 2 (Thai Braille Level 2) และตัวเลขเท่านั้น ซึ่งใช้ ความรู้และหลักการของการประมวลผลภาพดิจิตอลเบื้องต้น ในการเตรียมข้อมูลเพื่อทำการรู้จำ ต่อไป
- 1.4 ระบบสามารถวิเคราะห์ภาพอักษรเบรลด์ว่าเป็นอักษรเบรลด์ของภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ โดย การใช้ฐานข้อมูลพจนานุกรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Lexitron) ในการพิจารณาร่วมด้วย

2. ข้อจำกัดของโปรแกรม

- -เครื่องมือนี้รองรับภาพอักษรเบรลล์ด้านเดียวที่มีนามสกุลเจพีจี (*.JPG) เท่านั้นและความละเอียด ของภาพเท่ากับ 300 dpi ซึ่งเป็นค่ามาตรฐานที่เครื่องสแกนเนอร์ตั้งไว้
- -การแปลเอกสารที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษระดับ 1 ผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลอาจไม่ถูกต้อง เนื่องจากการเลือกว่าจะแปลเป็นภาษาใดจะตรวจสอบจากฐานข้อมูล LEXITRON ซึ่งคำศัพท์ยัง ไม่ครอบคลุมทั้งหมด

26

กลุ่มผู้ใช้โปรแกรม

- ผู้ที่มีความสนใจทั่วไป ที่ต้องการรับทราบข้อมูลในเอกสารอักษรเบรลล์
- ผู้ที่ต้องการสื่อสารกับผู้พิการทางสายตาผ่านทางเอกสารอักษรเบรลล์
- เป็นการเผยแพร่ความรู้ ความสามารถ ของผู้พิการที่แสดงออกมาทางเอกสารอักษรเบรลล์ ให้บุคคล ทั่วไปได้รับรู้

การทดลองและผลการทดลอง

1 การทดลองเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของการรู้จำภาพครึ่งอักขระอักษรเบรลล์

- ตั้งสมมุติฐาน

ถ้าเครื่องมือแปลความภาพอักษรเบรลล์เป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพใน การแปลข้อความจะต้องสามารถทำการรู้จำครึ่งเซลล์อักขระอักษรเบรลล์ในภาพเอกสารที่ทำการรับเข้ามาได้ อย่างถูกต้องเป็นอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 95% ของครึ่งอักขระอักษรเบรลล์ทั้งหมดของเอกสาร

- วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและวัดประสิทธิภาพของการรู้จำภาพครึ่งอักขระอักษรเบรลล์โดยใช้ เทคนิกการประมวลภาพผลภาพดิจิตอล

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

- เอกสารอักษรเบรลล์แบบด้านเดียว ขนาด A4
- ภาพเอกสารอักษรเบรลล์ที่พร้อมสำหรับการทำการรู้จำ

- วิธีการทดลองการรู้จำภาพครึ่งอักขระอักษรเบรลล์

เริ่มต้นด้วยการนำเอกสารอักษรเบรลล์ด้านเดียวมาทำการรู้จำครึ่งอักขระอักษรเบรลล์ด้วยมนุษย์ หลังจากนั้นทำการนำเข้าเอกสารอักษรเบรลล์ที่พร้อมสำหรับการทำการรู้จำมาทำการผ่านส่วนของ โปรแกรมที่ผู้พัฒนาสร้างขึ้นและนำข้อมูลออกมาทำการเปรียบเทียบกันระหว่างผลลัพธ์ที่ได้จากการรู้จำด้วย มนุษย์ และผลลัพธ์จากการรู้จำที่ได้จากโปรแกรม

- ผลการทดลองการรู้จำภาพครึ่งอักขระอักษรเบรลล์

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบการรู้จำ

การทดลอง	จำนวนครึ่งอักขระ ทั้งหมดในหน้า เอกสารอักษรเบรลล์	จำนวนครึ่งอักขระที่สามารถทำ การรู้จำได้อย่างถูกต้องจาก โปรแกรมที่พัฒนาขึ้น	คิดเป็น % ความถูกต้อง
การรู้จำครึ่งอักขระอักษร เบรลล์	422	421	99.99%

- สรุปผลการทดลองการรู้จำภาพครึ่งอักขระอักษรเบรลล์

จากการทดลองสามารถสรุปได้ว่าการรู้จำภาพครึ่งอักขระอักษรเบรลล์มีประสิทธิภาพมาก โดยสาร มารถทำการรู้จำภาพครึ่งอักขระอักษรเบรลล์ได้อย่างแม่นยำโดยถ้าติดเป็นเปอร์เซ็นสามารถทำได้ถึง 99.99% ซึ่งเกือบ 100% ทำให้เห็นว่าการรู้จำเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความจริงแล้ว เปอร์เซ็นความถูกต้อง จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับคุณภาพของภาพที่ทำการรู้จำเป็นสำคัญมากกว่า

2 การทดลองเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของการแปลข้อความ

- ตั้งสมมุติฐาน

ถ้าเครื่องมือแปลความภาพอักษรเบรลล์เป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพใน การแปลข้อความที่ประกอบด้วยข้อความภาษาไทยระดับ 1, ภาษาไทยระดับ 2, ภาษาอังกฤษระดับ 1 และ ภาษาอังกฤษระดับ 2 จะต้องมีความถูกต้องในการแปลมากกว่า 95%

- วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและวัดประสิทธิภาพของการแปลข้อความที่ประกอบด้วยข้อความ ภาษาไทยระดับ 1, ภาษาไทยระดับ 2, ภาษาอังกฤษระดับ 1 และภาษาอังกฤษระดับ 2

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

- ฐานข้อมูลกำศัพท์ LEXiTRON ทั้งในภาษาไทย และภาษาอังกฤษของศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- โปรแกรม Thai Braille Translate 2.0 ที่จัดทำขึ้น โดยวิทยาลัยราชสุดาฯ
- ระบบการรู้จำและแปลความอักษรเบรลล์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่จัดทำขึ้นโดยคณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- วิธีการทดลองการแปลภาษาไทยระดับ 1 และภาษาอังกฤษระดับ 1

นำคำศัพท์จากฐานข้อมูลคำศัพท์ LEXITRON ทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษของศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติมาเข้าระบบการรู้จำและแปลความอักษรเบรลล์ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ ที่จัดทำขึ้นโดยรุ่นพี่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อแปลงคำศัพท์ทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษไปเป็นรหัสแอสกี้เบรลล์ นำรหัสแอสกี้เบรลล์ที่ได้มาเข้าสู่โปรแกรมที่เราสร้างขึ้นนำ และนำ ผลลัพธ์ที่ได้มาเทียบกับฐานข้อมูลคำศัพท์ LEXITRON

- ผลการทดลองการแปลภาษาไทยระดับ 1 และภาษาอังกฤษระดับ 1

ตารางที่ 11 ผลการทคสอบการแปล

การทดสอบคำศัพท์ LEXiTRON	จำนวนคำศัพท์	จำนวนคำศัพท์ที่แปลได้ ถูกต้องจากโปรแกรมที่ พัฒนาขึ้น	คิดเป็น % ความ ถูกต้อง
คำศัพท์ภาษาไทย	32,366	31,387	96.97%
คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	52,139	52,139	100%
รวม	84,504	83,524	98.84%

- สรุปผลการทดลองการแปลภาษาไทยระดับ 1 และภาษาอังกฤษระดับ 1

จากการทดลองพบว่าระบบสามารถแปลคำศัพท์ได้ถูกต้องกิดเป็น 98.84% ซึ่งมากกว่า 95% จึง กล่าวได้ว่าเครื่องมือแปลความภาพอักษรเบรลล์เป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพใน การแปลความ โดยมีข้อผิดพลาดในการแปลความกิดเป็น 1.16% ซึ่งความผิดพลาดนี้เกิดจากความผิดพลาด ในการแปลความภาษาไทยเท่านั้น และคำภาษาไทยที่มีการแปลผิดพลาดมากที่สุดคือ คำที่มีตัวการันต์และตัว ท ทหารติดกัน เพราะตัวการันต์ในอักษรเบรลล์มีการเขียนด้วย เลขสูนย์ "0" และตัว ท ทหาร ในอักษรเบรลล์ มีการเขียนด้วย วงเลี้บปิด ")" ซึ่งเมื่อมีการเขียนตัวการัตน์และตัว ท ทหาร ติดกัน ก็จะตรงกับตัว ธ ธง ซึ่งใน อักษรเบรลล์มีการเขียนด้วย ธง หรือ ตัวการันต์ติดกับตัว ท ทหาร

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

1. ข้อสรุป

เครื่องมือแปลความภาพอักษรเบรลล์เป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความสามมารถการ ทำงาน ดังนี้

- สามารถรับภาพอักษรเบรลล์นามสกุลเจเพ็ก (*.jpg) จากผู้ใช้และแปลเป็นข้อความภาษาไทย ระดับ 1, ภาษาอังกฤษระดับ 1, ภาษาไทยระดับ 2 และภาษาอังกฤษระดับ 2
- สามารถรับภาพจากเครื่องสแกนเนอร์แล้วนำมาแปลเป็นข้อความภาษาไทยระดับ 1, ภาษาอังกฤษระดับ 1, ภาษาไทยระดับ 2 และภาษาอังกฤษระดับ 2

2. ข้อเสนอแนะ

สำหรับผู้ที่สนใจปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถนำไปพัฒนาต่อได้ดังหัวข้อต่อไปนี้

- ปรับปรุงเครื่องมือให้สามารถรองรับการแปลภาพอักษรเบรลล์ได้ทั้งสองด้าน
- พัฒนาให้มีการแปลงจากภาพเอกสารปกติไปเป็นเอกสารอักษรเบรลล์
- ทำการเชื่อมต่อ โปรแกรมกับเครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์
- ผู้สนใจสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้าน Braille Chemistry หรือ Braille ทางด้านอื่นๆ และนำไปพัฒนาระบบต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] อภิชัย ศิริพิทักษ์ชัย และ สุรพัชร์ สินสวาสดิ์ , 2548, ระบบการรู้จำและแปลความตัวอักษรเบรลล์ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบออนไลน์ , ปริญญานิพนธ์วิทยาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการ คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [2] สิปาง กันทะเสมา และ เหมวรรณ โถแก้ว , 2549, **เครื่องมือแปลความสมการคณิตศาสตร์และ** สัญ**ลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์เป็นอักษรเบรลล์** , ปริญญานิพนธ์วิทยาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการ คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [3] 2550, "An Arabic Optical Braille Recognition System", [ออนไลน์], เข้าถึงได้: http://ieeexplore.ieee.org/iel5/9258/29386/01334316.pdf
- [4] 2548, "A Software Algorithm Prototype for Optical Recognition of Embossed Braille", [ออนไลน์], เข้าถึงได้: http://www.esstt.rnu.tn/utic/tica2007/sys files/medias/docs/p15.pdf
- [5] Neovision Industrial Vision Systems, **"Optical Braille Recognition"**, [ออนไลน์], เข้าถึงได้: http://www.neovision.cz/prods/obr/
- [6] National Electronics and Computer Technology Center, "Arn Thai Version 2.5", [ออนไลน์], เข้าถึงได้: http://arnthai.nectec.or.th/
- [7] กมลวรรณ อินอร่าม, 2547, **การเรียนรู้อักษรเบรลล**์, กรุงเทพฯ, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางอักษรเบรลล์ภาษาต่างๆ

ตารางที่ ก.1 อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษ

ตัวอักษร	อักษรเบรถถ์	ตัวอักษร	อักษรเบรลล์	ตัวอักษร	อักษรเบรล์	ตัวอักษร	อักษรเบรล์
a	• :	h	••	o	• •	u	• •
b	:	i	••	р	•:	V	• · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
С	• • ::	j	•••	q	•••	W	••
d	: •	k	• : • :	r	• •	х	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •
e	: •	1	÷ :	s	•:	У	: 6
f	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	m	••	t	• •	Z	• •
g	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	n	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •				

ตารางที่ ก.2 อักษรเบรลล์ตัวเลขอารบิก

จำนวนเลข	อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	จำนวนเลข	อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์
0		#j	5	:::::	#e
1	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	#a	6	:::::	#f
2		#b	7		#g
3	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	#c	8		#h
4		#d	9	••••	#i

a	٧	ď	vi
ตารางท่	ก.3 อักษ	รเบรลล์ภา	ษาไทย

ตัว	อักษร	แอสกี้	ตัว	อักษร	แอสกี้	ตัว	อักษร	แอสกี้	ตัว	อักษร	แอสกี้
อักษร	เบรลล์	เบรลล์	อักษร	เบรลล์	เบรลล์	อักษร	เบรลล์	เบรถลั่	อักษร	เบรลล์	เบรลล์
ก	• •	g	ฌ		,+	ท	::	)	ប្	:	У
ข	•:	k	ល្ង		,у	Б		0)	วิ	• :	r
વી	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	0k	ปี		,d	น	::	n	ດ	• :	1
ค	• • •	u	ปี	:::	,	บ	• •	V	3	:	W
ฅ	:: •:	-u	จิ๊	:::::::::::::::::::::::::::::::::::::::	,t	ป	• •	&	ศ		,s
ฝ		,u	ฑ		,)	N	• :	p	Ы		-s
1	• •	]	ฒ		-)	ьl	••	X	ส	: • • : • :	s
จ	••	j	ณ		,n	W	::	?	ห	• •	h
น	: • :: • :	/	ค	: •	d	M	• • •	\$	พ		,1
ช	· • • •	+	ฅ	• •		ภ		,?	ව	• :	0
aR	• •	!	ถ	• •	t	ม	••	m	ฮ	**	=

ตารางที่ ก.4 อักษรเบรลล์สระและวรรณยุกต์ภาษาไทย

สระ	อักษร	แอสกี้	สระ	อักษร	แอสกี้	สระ	อักษร	แอสกี้
วรรณยุกต์	เบรลล์	เบรลล์	วรรณยุกต์	เบรลล์	เบรลล์	วรรณยุกต์	เบรลล์	เบรลล์
สระอะ	• :	a	สระอื่อ	: •	5	สระแอะ	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	<a< td=""></a<>
สระอา	• ·	*	สระอุ	••	С	สระแอ	• •	<
สระอิ	• :	ь	สระอู	•••	3	สระโอะ	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ia
สระอื่	• :	2	สระเอะ	•• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	fa	สระโอ	• •	i
สระอื่	• •	{	สระเอ	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	f	สระเอาะ	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	oa

ตารางที่ ก.4 อักษรเบรลล์สระและวรรณยุกต์ภาษาไทย (ต่อ)

สระ	อักษร	แอสกี้	สระ	อักษร	แอสกี้	สระ	อักษร	แอสกี้
วรรณยุกต์	เบรลล์	เบรถลั่	วรรณยุกต์	เบรลล์	เบรลล์	วรรณยุกต์	เบรลล์	เบรลล์
สระออ	::	0	สระอำ	::	Z	ไม้ไต่คู้	:: •:	,
สระเออะ	:: ::	%a	สระไอ	: :	:	ไม้ยมก	•:	1
สระเออ	• • · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	%	สระใอ	:: ::	:1	ตัวการันต์		0
สระเอียะ	• ::	(a	สระเอา	•••	6	ទី(ŋ)	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	r1
สระเอีย	••	(	ไม้เอก		9	รื่อ(ฤา)	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	r1*
สระเอื้อ	••	q	ไม้โท	••	4	ີ້ຄ(໗)	: ::	11
สระเอื้อะ	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	qa	ไม้ตรี	**	7	ลื่อ(ฦา)		11*
สระอ้วะ	: : : : :	ea	ไม้จัตวา	• •	8	ไปยาลน้อย	: • • :	;2
สระอัว	• : : •	e	ไม้หันอากาศ	: :	>	ไปยาลใหญ่		;1

ตารางที่ ก.5 สัญลักษณ์พิเศษ และเครื่องหมายต่างๆ

สัญลักษณ์	อักษร	สัญลักษณ์	อักษร	สัญลักษณ์	อักษร	สัญลักษณ์	อักษร
	เบรถลั่		เบรถลั่		เบรลล์		เบรลล์
[	• •	%	: : : •		: • : • : •	#	: •
\	•••	&	• •	/	:•	\$	• •
]	• •	•	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	:	: : : •	,	::
~	:•	(	• •	;	: :	-	: : • •
-	: •	)	••	<	• :	?	: •
!	••	*	• · · ·	=	::	,	: •
	:•	+	::	>	:•		

ภาคผนวก ข

การใช้อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษระดับ 2

ตารางที่ ข.1 การใช้ตัวย่ออักษรโคค

อักษร	รูปเต็ม	อักษร	รูปเต็ม	อักษร	รูปเต็ม	อักษร	รูปเต็ม
เบรลล์		เบรลล์		เบรลล์		เบรลล์	
a(∷)	a	h(•••)	have	0(::)	0	v(: :)	very
b(•∷)	but	i(.∵)	i	p(::)	people	w(::)	will
c(::)	can	j ( )	just	q(: :)	quit	x(::)	it
d(::•)	do	k(. ∷)	knowledge	r(! !)	rather	y(::)	you
e(:•)	every	1(::)	like	s(::)	so	z(::)	as
f(::)	from	m(. ∵)	more	t(:•)	that		
g(•••)	go	n(:•)	not	u(::)	us		

ตารางที่ ข.2 การใช้กลุ่มตัวย่อรูปเต็มคงรูป

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม	อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม
		ภษาฮังกฤษ			ภษาอังกฤษ
::	&	and		!	the
::	=	for		)	with
:	(	of			

ตารางที่ ข.3 การใช้กลุ่มตัวย่อรูปเต็มกลายรูป

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	คำโดด	ส่วนของคำ	เบรลล์	เบรลล์	คำโดด	ส่วนของคำ
• •	*	child	ch	:•:	/	still	st
• •		out	ou	: :	?	this	th
• • · · · · •	%	shall	sh	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	:	which	wh

ตารางที่ ข.4 การใช้กลุ่มตัวย่อประกอบคำ

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็มภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม
					ภาษาอังกฤษ
	>	ar	•••	{	ow
•••	\$	ed	:	#	ble
•••	}	er	:•	+	ing
• :	<	gh			

ตารางที่ ข.5 ตัวย่อเบรลล์ต่ำย่อคำ โคค

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็มภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม
					ภาษาอังกฤษ
: :	2	be	••	8	his
•••	5	enough	::	9	in
::	7	were	::	0	was

ตารางที่ ข.6 การใช้ตัวย่อเบรลล์ต่ำย่อคำ โคคพิเศษ

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลลั่	รูปเต็มภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลลั่	แอสกี้เบรลลั่	รูปเต็ม
					ภาษาอังกฤษ
•••	6	to	::	0	by
	96	into			

ตารางที่ ข.7 การใช้ตัวย่อเบรลล์ต่ำย่อส่วนของคำ

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็มภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม ภาษาอังกฤษ
•••	5	en	•	9	in

ตารางที่ ข.8 การใช้ตัวย่อเบรลล์ต่ำในตำแหน่งต้นคำ

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็มภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม
					ภาษาฮังกฤษ
*	2	be	•••	3	con
	-	com	•••	4	dis

ตารางที่ ข.9 การใช้ตัวย่อเบรลล์ต่ำกลางคำ

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็มภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลถ์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม ภาษาอังกฤษ
•:	1	ea	::	4	dd
: :	2	bb	: :	6	ff
•••	3	сс	**	7	gg

ตารางที่ ข.10 การใช้ตัวย่อหน่วยหลัก

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	ภาษาอังกฤษ	เบรลล์	เบรถลั่	ภาษาอังกฤษ	เบรลล์	เบรลล์	ภาษาฮังกฤษ
: : : :	~!	these		"?	through	: • • :	"1	lord
: • • •	~?	those	· · · · ·	"w	work	: : : :	"n	name
: • : •	~W	word		"y	young	: • •	"o	one
: • : •	"d	day		_c	cannot	: • • •	"q	question
: • • :	"f	father		_m	many	: : : :	"s	some
:•::	"k	know	: • : •	_w	world	: : :	"!	there
:• ::	"m	mother	· • • · · · · · · · · · · · · · · · · ·	~:	whose	: : • :	"u	under
: • • •	"	ought		~u	upon	: : : :	":	where
: • • :	"p	part		" *	character		_!	their
: • • •	"r	right	: • : •	"e	ever	: • • •	_h	had
	"t	time		"h	here		_s	spirit

ตารางที่ ข.11 การใช้ตัวย่อหน่วยเสริม

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	ภาษาอังกฤษ	เบรลล์	เบรลล์	ภาษาอังกฤษ	เบรลล์	เบรลล์	ภาษาอังกฤษ
: • • •	.d	ound		;s	ness	: • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	;e	ence
	.n	sion		,n	ation		;n	tion
	.t	ount		.e	ance	:	;t	nent
	;у	ity	: • • :	.s	less		,у	ally
	;g	ong	: : :	;1	ful			

อักษรเบรลลั่	แอสกี้เบรลลั่	รูปเต็ม ภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลลั่	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม ภาษาอังกฤษ
•: •:	ab	about	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	abv	above
•: ••	ac	according	Acr		across
•: ••	af	after	• · • • • • • • • • • • • • • • • • • •	afn	afternoon
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	afw	afterward	• : • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ag	again
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ag/	against	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	Alm	almost
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	alr	already	• : • :	al	also
• · • · • • · • · • · · · • · · • · · • · · • · · • · · • · · • · · • · · • · · • · · · • · · · • · · · • · · · • · · · • · · · • · · · • · · · • · · · · · • · · · · • · · · · • ·	al?	although	• · • · • • · • · · • · · · • · · · · ·	alt	altogether
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	alw	always	•: ••	bc	because
•• •• :: •:	bf	before	•:••	bh	behind
• : • :	bl	below	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	bn	beneath
• · · • · • · · · · · · · · · · · · · ·	bs	beside	• · · •	bt	between
• · • • • • · · • • · · · • • · · · • • · · · • • · · · • • · · · · · • ·	by	beyond	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	bl	blind
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	brl	braillde	: • • • : · · •	/n	children
•• •.	3cv	conceive	••••••	3cvg	conceiving
•• ••	cd	could	•• •• ••	dev	deceive
	devg	deceiving	•• •• ••	del	declare
•• ••	fi	first	*: •:	fr	friend
•• ••	gd	good	•••••	h}f	herself
•••••	hm	him	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	Hmf	himself
	imm	immediate	•• ••	xs	its

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม ภาษาอังกฤษ	อักษรเบรลลั่	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็ม ภาษาอังกฤษ
•• ••	xf	itself	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	lr	letter
• · • · • · • · • · • · • · • · • · • ·	11	little	••••	m*	much
•• ••	m/	must	 	mys	myself
•• •• ••	nec	necessary	•••••	nei	neither
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	o'c	o'clock		"of	oneself
••••••	rvs	ourselves	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	pd	paid
• • • • • •	p}cv	perceive		p}cvg	perceiving
•••••	p}h	perhaves	••••	qk	quick
• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	rcv	receive	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	rcvg	receiving
• • • • •	rje	rejoice	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	rjcg	rejoicing
· • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	sd	said		%d	should
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	s*	such		!mvs	themselves
•• •• ••	?yf	theyself		td	today
	tgr	together	••••	tm	tomorrow
· • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	tn	tonight		wd	would
• • •	yr	your	•••••	yrf	yourself
	yrvs	yourselves			

ภาคผนวก ค

การใช้อักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับ 2

ตารางที่ ค.1 สัญลักษณ์จุดต่างๆ นำหน้าพยัญชนะ

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรถล์	ภาษาไทย	เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
00	•	00 • • 00 • • 00 • •	-าน	00	;	00 00 00	-11
•• 00	44	00 • • 00 • •	- 1	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	_	000	-าย
· • 00 · • 00 · · 00	~	00	-ั น	00 00	0	00 • • 00 • •	-01

ตารางที่ ค.2 คำที่มีสระเอ พยัญชนะต้น ไม้ไต่กู้ และตัวสะกดด้วย "น ค ง จ ก ม และ บ"

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลลั่	เบรลล์	อักษรเบรลลั่	ภาษาไทย	เบรลลั่	เบรถถั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
: • • 00 : • • 00 : • • 00	`f	00	เ-็น		;f	• 00	เ - ก
:	"f	00 ::	เ - ค	00	_f	00	ໃ - ໗
	,f	00	ໃ - 1		0f	00	ໃ ~~-~~ Л
· • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	~f	00	เ - จ				

ตารางที่ ค.3 คำที่มีสระแอ พยัญชนะต้น วรรณยุกต์ และตัวสะกคด้วย "น ว ง และ ม"

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรถถั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย	เบรลล์่	เบรถถั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
::::::	`<	• • • • •	แ-่น	· • • · · · · · · · · · · · · · · · · ·	~<		แ -่ น
:••	"<		แ-้ว	. • • ·	_<	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	แ - ม
:: ::	,<		II - 1	• .	;<		เเ - ง

ตารางที่ ค.4 คำที่มีไม้มลาย และคำที่มีไม้ม้วน

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลลั่	เบรถลั่	อักษร	ภาษาไทย	เบรถถั่	เบรถลั่	อักษรเบรถลั่	ภาษาไทย
		เบรลล์					
	`:	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ได้		,:	•••••	ไม่
	`:1	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ให้		,:1	• • • • • •	ให้
: · · · ·	":	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ી ટ્રે	· • • · · · · · · · · · · · · · · · · ·	~:		ไม้
	":1	•••••••	ให่		~:1		ใคร
: • : •	;:	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ใกล	: • : • : :	;:1		ใกล้
: • • •	_:	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ไทย		_:1	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ใหญ่
	0:	•••••	ใหม	•	0:1		ใหม่

ตารางที่ ค.5 คำที่มีสระอา

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลลั่	เบรถถั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย	เบรลล์	เบรถถั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
:••:	`*	•••••	หาก	. • • · · · · · · · · · · · · · · · · ·	~*	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ตาม
::•::	***	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	จาก		;*	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ต่าง
	,*	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ถาม		* –	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	มาก
	0*	•••••	อาจ				

ตารางที่ ค.6 คำที่มีสระอี

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย	เบรลล์	เบรถลั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
::::	`2		ที่	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	"2	•	นี่
::•:	,2	•• •• ••	นี้				

ตารางที่ ค.7 คำที่มีสระอึ

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรถลั่	เบรถลั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย	เบรลล์	เบรลลั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
::•:•	`{		ขึ้น		;{		หนึ่ง
: • •	"{		จึง	· • · • · • · · • · · · • · · · • · · · • · · · • · · · • ·	_{{		a 3.
	,{		a .		0{		อนึ่ง
:••:	~{		ถึง				

ตารางที่ ค.8 คำที่ใช้ อ นำ ย

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย	เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
::::	`9		อย่า		,9		อย่าง
•: :: :: ••	"9	• · • • · · · · · · · · · · · · · · · ·	อยู่		~9	• · • • • • • • • • • • • • • • • • • •	อยาก

ตารางที่ ค.9 คำที่ใช้ไม้โท

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย	เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
· • · · · · · · · · · · · · · · · · • · · · · • · · · · •	`4		ด้วย	• · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	"4		

ตารางที่ ค.10 คำที่ใช้ไม้หันอากาศ และสะกดด้วย "ญ ฐ ณ"

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลล์	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย	เบรลลั่	เบรลล์	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
:•:•	'>	00	- ល្ង		,>	00 00	- น
:•:•	">	·• 00 ·• ·• 00 ••	- <u>j</u>				

ตารางที่ ค.11 สัญลักษณ์ย่อไม่เข้าพวก

อักษรเบรลล์	แอสกี้เบรลล์	รูปเต็มอักษรเบรลล์	รูปเต็มภาษาไทย
:•	#	00 00 00	วร

ตารางที่ ค.12 ย่อคำที่เป็นส่วนประกอบของคำ

อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม	อักษร	แอสกี้	รูปเต็ม	รูปเต็ม
เบรลลั่	เบรถลั่	อักษร	ภาษาไทย	เบรถถั่	เบรถลั่	อักษรเบรลล์	ภาษาไทย
		เบรลล์					
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	g-	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	กระ	• · · ·	u-	• · • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ความ
• · · · ·	-	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ตระ			• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	การ
•• · ·	&-	•••••	ประ		-1		ลักษณะ
•• · ·	?-	•••••	พระ		-,s		ศาสตร์
••••	-u		คุณ		.s-	• · · · • • · · · · · · · · · · · · · ·	เศรษฐ

คู่มือการติดตั้งโปรแกรมการรู้จำภาพอักษรเบรลล์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Thai-English OBR System Setup)

1. เริ่มต้นด้วยดับเบิ้ลคลิกที่ใอคอน Thai-English OBR System.msi

2. เมื่อทำการดับเบิ้ลคลิกที่ใอคอนแล้วจะปรากฎหน้าจอดังรูป

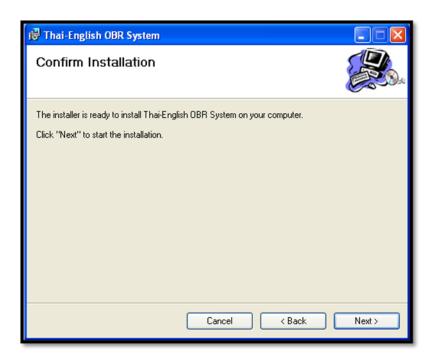

ทำการคลิกที่ปุ่ม Next

3. ทำการเลือกที่อยู่ที่ต้องการลงโปรแกรม พร้อมทั้งเลือกการจำกัดการใช้งานของผู้ใช้งาน โปรแกรม

4. ทำการยืนยันการลงโปรแกรม โดยการกดที่ปุ่ม Next

5. เมื่อทำการคลิกที่ Next แล้ว ก็รอโปรแกรมลงเครื่องไม่เกิน 1 นาที

6. เมื่อทำการลงโปรแกรมเสร็จแล้วจะขึ้นหน้าต่างดังรูป

7. เมื่อจะทำการเข้าโปรแกรมให้คลิกที่ไอคอนดังรูป

คู่มือการใช้งานโปรแกรมการรู้จำภาพอักษรเบรลล์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Thai-English OBR System Manual)

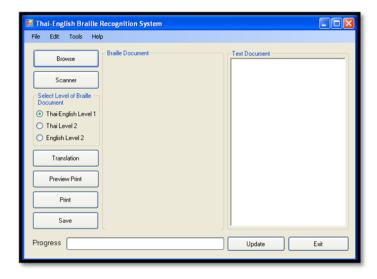
1. ทำการคับเบิ้ลคลิกที่ตัวโปรแกรม

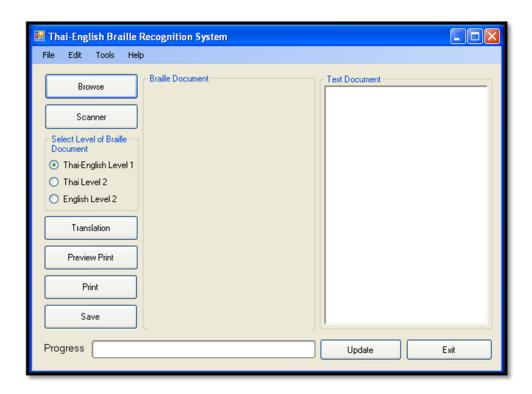
2. เมื่อทำการคลิกโปรแกรมแล้วจะเห็นหน้าจอโหลดโปรแกรมดังรูป

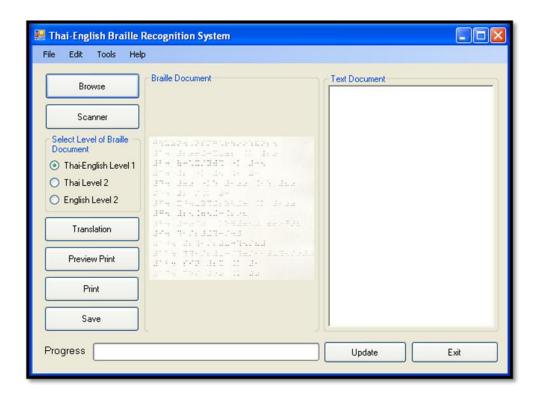
3. เมื่อ โหลด โปรแกรมเสร็จแล้วจะเห็นหน้าต่างโปรแกรมดังรูป

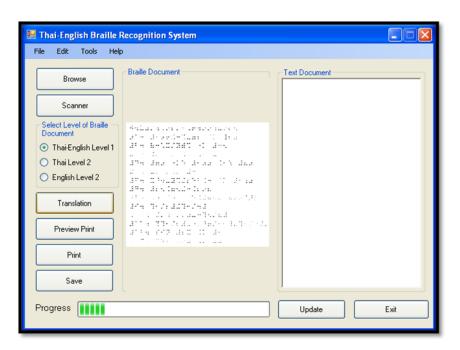
4. จากหน้าจอโปรแกรมทั้งหมดนั้นปุ่มที่สามารถใช้งานได้มีอยู่ 4 ปุ่มหลักนั่นก็คือ ปุ่ม Browse, Translation, Save และปุ่ม Exit

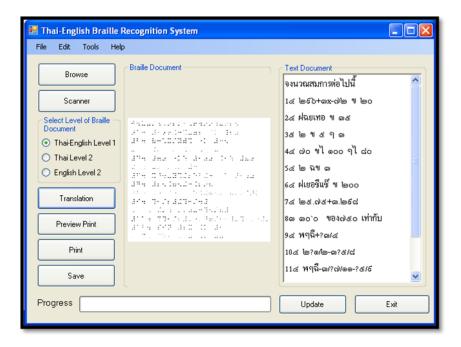
5. ทำการนำเข้าภาพที่ต้องการแปลงเข้าสู่โปรแกรมโดยการกดปุ่ม Browse แล้วเลือกภาพที่ ต้องการ

6. ทำการกดปุ่ม Translation พร้อมรอเวลาโปรแกรมทำงาน

7. เมื่อทำการแปลงเสร็จแล้วจะได้ผลลัพธ์ดังรูป*

*ข้อมูลที่นำออกจะเห็นว่ายังไม่ถูกต้องเนื่องจากเอกสารที่รับเข้ามาเป็นเอกสารอักษรเบรลล์ คณิตศาสตร์ ซึ่งโปรแกรมที่ผู้พัฒนาทำนั้นไม่ได้รองรับในส่วนนี้ แต่กรณีของภาษาไทยดังที่เห็นใน บรรทัดแรก (คำว่า "จงคำนวณสมการต่อไปนี้") นั้น จะสามารถแปลงได้อย่างปกติ